

**АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО ЗА ОСИГУРУВАЊЕ
ВИНЕР - ВИЕНА ИНШУРЕНС ГРУП СКОПЈЕ**

УСЛОВИ

**ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ОДГОВОРНОСТА НА ПРЕВОЗНИЦИТЕ
ВО ДРУМСКИОТ СООБРАЌАЈ ВО
ДОМАШЕН И МЕЃУНАРОДЕН ТРАНСПОРТ - ЦМР**

Февруари 2016 година

ПРЕДМЕТ НА ОСИГУРУВАЊЕ

Член 1

Со овие Услови се осигурува одговорноста на Осигуреникот како превозник кон корисниците на превозот за докажана целосна или делумна загуба, оштетување на пратките во домашен и меѓународен превоз (во сите европски земји и европски дел на Русија), превземени на превоз со товарен лист или договор, во обем и услови наведени во одредбите од член 2, 3 и 5 од овие Услови. Со овие Услови не е осигурена вон договорната одговорност на Осигуреникот.

УТВРДУВАЊЕ НА ОДГОВОРНОСТА

Член 2

Одговорноста на Осигуреникот се утврдува според одредбите на овие Услови и:

1. Законот за договорите за превоз во патниот сообраќај
2. Законот за облигациони односи
3. Конвенцијата за договорите за меѓународен друмски превоз на стоки (ЦМР Конвенција)

Изземени се од одговорност штетите настанати од причините наведени во член 4.

ОБЕМ НА ПОКРИТИЕТО

Член 3

1. Осигурувачот ќе му ги надомести на Осигуреникот сите износи кои тој треба да ги плати врз основа на одговорноста од член 2 на овие Услови, освен штетите настанати од причините наведени во член 4.

2. Максималната обврска на Осигурувачот изнесува (е лимитирана) до износот утврден во полисата за осигурување на одговорноста на Осигуреникот, чиј составен дел се овие Услови.

Покритието од точка 2 се пресметува во денарска противвредност на ЕУР по среден курс на индикативната курсна листа на Народна Банка на Република Македонија, на денот на настанување на штетата.

Осигуреникот може да ја осигура својата одговорност и преку лимитот од претходниот став, со тоа што мора таквите пратки писмено да ги пријави на Осигурувачот, со најавување на нивната вредност најмалку 2 (два) работни дена пред започнување на превозот. За таквите пратки и зголеменото осигурително покритие по ЦМР осигуреникот доплаќа премија на разликата над лимитот, за што Осигурувачот му издава посебна полиса, доколку утврди дека е тоа прифатливо за прием во осигурување.

3. Лимитот на осигурителното покритие се определува спрема влекачот на возилото.

4. Осигурувачот ќе му надомести на Осигуреникот и:

- трошоци за спор како и вон судски трошоци направени во врска со реализација на барањето (ако се направени на писмено барање на Осигурувачот, поради одбрана од неосновани или преголеми барања на трети лица) и изречени камати, превознина и вонредни трошоци за превоз и претовар, лежарина, складиштина и сл.
- вистинските трошоци за спасување во износ не поголем од 30.000 денари кој се однесува само за претовар на робата која се пренесува и на транспортните трошоци за робата.

Осигурувачот ќе ги надомести овие трошоци ако заедно со штетата не ја надминат максималната обврска од точка 2 на овој член.

РИЗИЦИ И НАСТАНИ ЗА КОИ НЕ ОДГОВАРА ПРЕВОЗНИКОТ И НЕ СЕ ОПФАТЕНИ СО ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 4

(1) Со овие Услови не е осигурена одговорноста на Осигуреникот за штетите настанати на пратката примена на превоз поради:

1. виша сила (земјотрес, поплава, гром, луња, снежна лавина, одрон, лизгање на земјиште и слично);
2. припремна, мобилна и воена состојба, побуни, востанија, политички немири, вооружена кражба и сл.;
3. кражба;
4. сообраќајна незгода настаната како резултат на непрописно паркирање или непрописно означување на застанат влекач со приколка на недозволено место;
5. сите видови штети настанати на неозначен и неовластен паркинг простор каде Осигуреникот го има паркирано превозното средство;
6. пожар настанат во движење на превозното средство;
7. штрајк (прекин на работа) или заплenuвање;
8. акти на надлежни органи;
9. вина на испраќачот или примателот;
10. недостатоци во пакување или поради недоволно пакување на стоката и нечисти транспортни садови;
11. необезбедување на транспортираната роба од нагли кочења или движење на терен под голем нагиб и наклон, како и движења по нерамен коловоз кои предизвикуваат отскокнувања на превезуваната роба;
12. опасности поврзани со превоз на стоката во отворени возила;
13. целосна или делумна загуба или оштетување на стоката поради нејзините природни својства или мани, како рѓа, корозија, саморасипување, стврднување, стврднување поради заситеност на воздухот со влага и сл., освен ако се превезуваат со наменски возила;
14. разбојнички или други напади;
15. преземени санитарни или дезинфекциони мерки и сл.;
16. угинување на живи животни, живини и дивеч при превоз;
17. ако стоката се прима на превоз само под одредени услови - предадена на превоз со неисправни, неточни или непотполни ознаки или ако испраќачот ги нема преземено пропишаните мерки и внимание;
18. промена на бојата, мирисот и вкусот на стоката, освен во случај на расипување (докажан дефект на термографот) на термокингот од авто ладилници;
19. губење на комерцијална вредност на стоката, освен поради пречекорување на рокот на превозот во случаи на дефект на возилото;
20. молци и други штетници;
21. разлика во мерење, освен ако постои документ за официјално мерење на исти начини при натовар и растовар на стоката;
22. штети настанати при утовар и истовар;
23. доколку настане штета со расипување на стоката која се превезува во ладилник, а притоа Осигуреникот не постапил согласно својата обврска, односно минимум двапати годишно да врши

проверка и сервис на уредите за отчитување на температурата во ладилникот, како и на уредите за ладење на ладилникот со означување за кој ладилник станува збор, а како доказ треба да се приложи платен доказ - фискална сметка или платена фактура со работен налог за сервис и контрола на овие уреди, ТОГАШ ваквата штета не се надоместува;

24. случај на погрешно предавање на пратката поради измама на возачите.

Осигурувачот не е во обврска да надомести штета и ако Осигуреникот спрема законските прописи за тоа е одговорен, а таа настанала како последица на една од следните причини:

1. Лоша намера или груба небрежност

Осигурувачот не ја надоместува штетата, која настанала поради лоша намера или груба небрежност на Осигуреникот и лицата за кои тој одговара.

2. Располагање на стоката

Ако испраќачот или примателот одбие да ја преземе стоката, а Осигуреникот без согласност на Осигурувачот прифати сам да располага со истата, Осигурувачот не го надоместува делот на штетата кој ќе настане од таа причина.

3. Спогодбено договорен рок за испорака

Со овие Услови не е покриена одговорноста на Осигуреникот, ако договорениот рок за превоз е пократок од вообичаениот за таква пратка на таа релација, а штетата настанала како последица од неисполнување на договорениот рок.

4. Неисполнување на спогодбата за превоз

Осигурувачот не е во обврска да ја надомести штетата што би настанала ако, Осигуреникот направил спогодба за превоз, па тој превоз не го извршил или заради тоа што се јавил кај порачателот на превозот со задоцнување, а со тоа ја прекршил спогодбата за превоз.

5. Пречекорување на пропишаниот облик и тежина (габарит)

Осигурувачот не е во обврска да надомести штета, ако Осигуреникот пропуштил да ги преземе потребните организациони мерки за превоз на максимално дозволените профили и тежини во јавниот сообраќај, а штетата ќе настане поради непочитување на посебните сообраќајни прописи за дозволените габарит за сигурен превоз (сообраќаен знак за известување на дозволената висина, ширина и носивост на друмско сообраќајно средство).

6. Плаќање на застарено побарување

Осигурувачот не ја надоместува штетата, што ја исплатил Осигуреникот без негова согласност, ако рокот на плаќање законски е застарен.

7. Фиктивни кусоци

Со овие Услови не е осигурена одговорноста на разни непојаснети кусоци, кои не се последица на физичка загуба или кражба на пратката. Според овие Услови документите за мерење и вагање не се доказ на физичка загуба или кражба на пратката.

8. Превоз на благородни метали

Превоз на благородни метали, хартија од вредност, валути и други скапоцености, освен ако посебно не се пријават и се превезуваат со вооружена придружба и специјални возила.

9. Превоз на поштенски пратки

Осигурувачот не ја надоместува штетата на поштенски пратки, ако ги превезува Осигуреникот со своите превозни средства.

10. Сопствен имот и предмети

Осигурувачот не надоместува штети на личен имот на Осигуреникот и неговите вработени.

ОБВРСКИ НА ОСИГУРЕНИКОТ**Член 5**

1. Возилата редовно и квалитетно да ги одржува и технички да се исправни и да одговараат за намената.
2. Минимум двапати годишно да врши проверка и сервис на уредите за отчитување на температурата во ладилникот, како и на уредите за ладење на ладилникот, со означување за кој ладилник станува збор, а како доказ треба да се приложи платен доказ - фискална сметка или платена фактура со работен налог за сервис и контрола на овие уреди.
3. Возачите континуирано да ги обучуваат и да ги познаваат обврските и правата што произлегуваат од договорот за превоз, ЦМР Конвенцијата, Упатството за користење на ТИР карнети, упатствата на Осигуреникот и Осигурувачот.
4. Возачите да ги обезбеди со потребните лични и документи за превоз и средства (дозволи, ТИР - карнети, фактури, упатства и сл.) пред започнување на превозот.
5. Во меѓународен транспорт за релации подолги од 450 км за секое возило да има двајца возачи само за Источно европските земји.
6. При натовар и растовар на стоките возачот задолжително да е присутен и да врши правилен квантитативен и квалитативен прием и предавање на стоките, проверка на амбалажата, редувањето и прицврстување и растовар на стоките.
Ако има недостатоци при натовар на амбалажата да бара од испраќачот веднаш да ги отстрани или во спротивно да стави забелешка на товарниот лист за недостатокот при натовар или растовар што го вршат други лица.
7. Во товарниот лист прецизно, читливо и точно да биде наведена адресата на примателот на стоката, негов телефон и да бара фотокопија од личната карта на лицето за контакт што го одредил примателот на стоката и само на тоа лице по идентификацијата смее да ја предаде стоката. Примателот треба да има фотокопија на броевите на ЦМР - товарниот лист, ТИР карнетот и бројот на пасош на возачите.
8. По идентификација на примателот, едниот возач заедно со примателот да оди во Царина за да ги следи дали царинската процедура се извршува во Царина и од надлежни лица.
9. По извршената царинска процедура да се заверат товарниот лист, ТИР - карнетот и стоката, возачот да ја предаде на правиот примател со идентификација на магационерот на примателот од лична карта и со внесување на податоците од истата во товарниот лист, како и местото на растовар и проверка на лицето за контакт со податоците со кои возачот располага.
10. По пат на Источно - Европските земји возачите да настојуваат да возат во конвој со други возила и да ноќеваат и да паркираат на јавни паркинзи и царински терминали.
11. Осигуреникот е должен секоја видлива штета, за која постои одговорност на превозникот, да ја утврди со записник при предавање на пратката во присуство на примателот на пратката и возачот пред предавање на пратката.
12. Осигуреникот е должен веднаш или најдоцна во рок од три дена од кога ќе сознае, на Осигурувачот да му ја пријави секоја штета која по негова оценка го минува износот од 1.000 ЕУР и да ги има предвид дадените упатства на Осигурувачот за ангажирање на хавариски комесар за извид и процена на штетата.
13. Осигуреникот е должен да ги преземе сите потребни мерки за спречување и намалување на штетата.

14. Во случај на сообраќајна незгода Осигуреникот е должен таквиот настан веднаш да го пријави во полиција во најблиското место или на друг надлежен орган и за таквите пријави да му приложи доказ на Осигурувачот.

15. Доколку Осигуреникот ги повредил обврските од овој член, Осигурувачот не е во обврска да му ги надомести штетите што ќе настанат поради тоа.

16. При склучено осигурување со осигурително покритие расипување на стоки за кои се бара посебен режим на температура (ладилник со термокинг), Осигуреникот е во обврска да во случај на пријава на штета по однос на неисправна температура и дефект на теркингот, до Осигурувачот да достави доказ и изјава во писмена форма потпишана од управителот на правното лице (електронски по мејл или факс или преку архивата) за неисправност на уредот за ладење (докажан дефект на термограф), пред Осигурувачот да испрати хавариски комесар за утврдување на основ и процена на штета.

Ако по излегување на хавариски комесар на лице место се утврди и докаже исправност на уредот за ладење, (нема отстапки од потребниот режим на температура) трошоците за неговото ангажирање ќе ги сноси Осигуреникот.

ПРЕМИЈА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ

Член 6

Осигуреникот е должен да ја плати премијата за осигурување, договорена со полисата за осигурување.

Премијата за осигурување е годишна и зависи од осигурителното покритие, а се утврдува во полисата за осигурување.

Осигуреникот е должен да даде список на осигурените возила и приколки со регистарски број, број на мотор и број на шасија, за приколките тип и регистарска ознака и веднаш, а најдоцна во рок од три дена да го извести Осигурувачот за измените.

Договорувачот / Осигуреникот е должен да ја плати премијата во рокови утврдени во полисата. По овој рок плаќа законска камата.

Ако Осигуреникот не ја плати премијата во утврдениот рок, Осигурувачот може да се из земе од обврската за надомест на штета.

Осигурувачот секоја година на Осигуреникот ќе му пресметува бонус, односно малус (доплатак) на премијата согласно Тарифата, земајќи го во предвид неговиот индивидуален технички резултат за последната година.

На барање на Осигуреникот во случај на уништување или отуѓување на осигуреното возило, Осигурувачот е во обврска да му го врати неискористениот дел од премијата со примена на премискиот систем "про рата темпорис", освен ако на Осигуреникот дотогаш не му настанал осигурен случај. Во случај да е настаната штета, а истото се констатира по враќањето на премијата согласно овој став, надоместот на штетата паѓа на товар на Осигуреникот.

КОНСТАТИРАЊЕ И ПРИЈАВУВАЊЕ НА ШТЕТИ

Член 7

Осигуреникот или неговиот полномошник е должен пред предавање на пратката, секоја видлива штета, која е покриена со осигурување, да ја утврди записнички на вообичаен начин, со учество на примателот, односно корисникот на превозот.

Осигуреникот е должен секоја штета, чиј износ е над 1.000 ЕУР во денарска противвредност, без одлагање, да му ја пријави на Осигурувачот и да постапи по неговите упатства.

Осигуреникот е должен да ги преземе сите потребни мерки за спречување, односно намалување на штетата.

Доколку Осигуреникот намерно или со крајно невнимание ги повреди обврските од овој член, Осигурувачот може да се ослободи од обврската да му ги надомести штетите што ќе настанат поради тоа.

ДОСТАВУВАЊЕ НА ОШТЕТНО БАРАЊЕ

Член 8

Ако оштетената странка поднесе оштетно барање, Осигуреникот е должен веднаш да му го достави на Осигурувачот заедно со сите документи и податоци потребни за ликвидација на штета како што се:

- пријава на штета,
- доказ за техничка исправност на термокингот и термографот (отчитување и ладење),
- оштетно барање на оштетеното лице,
- документи за превоз (товарен лист, договор),
- фактура или друг доказ за вредноста на пратката,
- писмена изјава на возачот и неговиот помошник за причината и околностите за настанување на штетата,
- докази врз основа на кои би можело да се утврди постоење или непостоење на одговорност на Осигуреникот за настанатата штета,
- записник од полиција, ако настанала сообраќајна незгода,
- докази и изјави кои Осигурувачот ќе ги побара за појаснување на оштетното барање.

Ако од околностите за настанатата штета, или од поднесената документација не може со сигурност да се утврди одговорноста на Осигуреникот за настанатата штета или за нејзината висина, Осигурувачот е должен на Осигуреникот да му даде упатство за правните и други мерки, кои треба да ги преземе со цел да се заштити од недокажани, неосновани или преголеми оштетни барања.

Осигуреникот е должен, како совесен стопанственик, да ги преземе сите потребни мерки со цел да се заштити од неосновани барања. За преземените мерки Осигуреникот е должен без одложување да го известува Осигурувачот.

БАРАЊЕ НА СОГЛАСНОСТ

Член 9

Осигуреникот е должен пред признавање на својата обврска за надомест на штетата да побара согласност од Осигурувачот и да се придржува на неговите упатства.

Ако Осигуреникот не постапи согласно одредбите од претходниот став, Осигурувачот може да ја одбие исплатата на штетата, целосно или делумно, доколку смета дека Осигуреникот не бил одговорен за настанатата штета или неговата одговорност е помала од онаа која ја признал.

Одредбите од претходниот став се применуваат и на случаите кога одговорноста на Осигуреникот е утврдена во судски или арбитражен спор за кој Осигуреникот благовремено не го известил Осигурувачот, а Осигурувачот стави оправдана забелешка во врска со водење на спорот.

ВИСИНА НА ОШТЕТА

Член 10

Висината на оштетата за целосна или делумна загуба на пратката се утврдува според вредноста на предметите во времето и местото на отпрема и фактурата на продавачот, доколку таква вредност нема, тогаш по пазарната вредност, но во границите на законскиот лимит за ограничена одговорност, но максимум до лимитот од член 3 на овие Услови т.е. полисата за осигурување.

Ако Осигуреникот превезувал пратка со поголема вредност од договорениот лимит, и истата не ја пријавил во осигурување, односно нема полиса за дополнително осигурително покритие, во случај на настанување на штета на таквата пратка, при исплата ќе се примени систем на пропорција меѓу осигурената вредност и вредноста на пратката.

Ако Осигуреникот има осигурително покритие за товарно возило, а со влекачот приклучил специјално возило или ладилник, и тоа не го пријавил во осигурување и не добил замена на полиса, во случај на штета ќе се примени пропорција помеѓу премиите и висината на штетата.

Надоместокот за штета согласно ЦМР конвенцијата не смее да надмине надоместок по килограм 25 франци по килограм бруто тежина на кусокот. "Франк" значи франк во злато со тежина 10/31 грама и финост 0,900.

ФРАНШИЗА

Член 11

Осигурувачот ќе ја надомести настанатата штета од сообраќајна незгода, пожар и експлозија без франшиза, освен доколку не е поинаку утврдено во самата полиса.

Во сите други случаи франшизата ќе изнесува во висина на природната загуба (кало, крш, растур) за кој дел согласно законските прописи и Условите за осигурување, не одговара превозникот.

ИСПЛАТА НА ШТЕТА

Член 12

По утврдување на основот и висината на настанатата штета, Осигурувачот ја исплаќа во рок од 14 дена.

После овој рок плаќа законска камата.

Оштетното барање нема да биде исплатено, ако претходно не е наплатена премијата за осигурување.

РЕГРЕСНО ПРАВО

Член 13

Со исплата на штетата, на Осигурувачот му преминуваат сите права кои Осигуреникот ги имал спрема лицата одговорни за штетата.

Осигуреникот е должен навремено да ги преземе сите потребни мерки за обезбедување на регресните права кон лицата одговорни за штетата.

Ако Осигуреникот не постапи согласно претходниот став, Осигурувачот може од надоместокот на штетата да го одбие износот на штета која ја претрпел.

ЗАБРАНА ЗА НЕТОЧНО ПРИКАЖУВАЊЕ НА ОСИГУРИТЕЛНОТО ПОКРИТИЕ СО ПОЛИСАТА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ОДГОВОРНОСТА НА КОРИСНИЦИТЕ НА ПРЕВОЗОТ

Член 14

Со овие Услови и полисата за осигурување е покриена одговорноста на Осигуреникот како превозник за штета на пратките. Поради тоа Осигуреникот не смее да истапува кај корисникот на превозот со тврдење дека со полисата е осигурена и самата пратка (карго осигурување) и со тоа да го доведе сопственикот на пратката во заблуда дека со овие Услови и полисата целосно се осигурени и неговите интереси.

ТРАЕЊЕ И ОТКАЗ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 15

Осигурувањето по овие Услови согласно бараното осигурително покритие се договара со посебна годишна полиса за осигурување на одговорноста на превозникот во земјата и странство за секое возило. Осигурувањето се склучува со траење од една година.

Договорот за осигурување е склучен кога двете договорни страни ќе ја потпишат полисата за осигурување.

При склучување на договорот за осигурување, возилото кое е предмет на осигурување мора да биде во Р. Македонија. Доколку во моментот на склучување на договорот за осигурување, возилото било надвор од Р. Македонија, договорот за осигурување се смета за ништовен.

Обврските на Осигурувачот од договорот за осигурување започнуваат по истекот на 24 часот на денот што во полисата за осигурување е означен како почеток на траење на осигурувањето, ако до тој ден е платена договорената премија, доколку поинаку не е договорено.

Обврските на Осигурувачот престануваат по истекот на 24 часот на денот што во исправата за осигурување е означен како ден на истек на осигурување.

Осигурувачот може на Осигуреникот да му го откаже осигурувањето по овие Услови без отказан рок, ако утврди дека Осигуреникот ја прекршил забраната предвидена со одредбите од член 14 од овие Услови.

РЕШАВАЊЕ НА СПОРОВИ

Член 16

Постапка по приговори

Во случај Осигурувачот и Осигуреникот да не се согласат по однос на обемот и висината на штетата, Осигуреникот има право на приговор во рок од 8 дена од приемот на писменото известување од Осигурувачот, до Второстепената комисија за решавање на штети по приговор, која е должна во рок од 30 дена да одговори по приговорот.

Постапка по жалба

Договорувачот, односно Осигуреникот во однос на работењето на Друштвото има право на жалба до Агенцијата за супервизија на осигурување како орган надлежен орган за супервизија на друштвата за осигурување.

Решавање на спорови

Евентуалните спорови кои би произлегле од договорот за осигурување, договорните страни ќе ги решаваат спогодбено, а доколку до спогодба не дојде надлежен е Основен суд Скопје 2 Скопје.